

การพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อป้องกัน ยาเสพติด สำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชน มวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5

Development of Model and Procedure in Knowledge Transfer of Drugs
Prevention for the Youth of Police Community Relations Unit of
Provincial Police Region 5.

อรรณพ กาวิกุล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์สถานีตำรวจ ใน พื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน 260 คน จาก 108 สถานีตำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบสอบถามตำรวจชุมชนมวลชน ใช้รวบรวมข้อมูลกับตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา การถ่ายทอดความรู้และวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค จากตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน

รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 ที่พัฒนาขึ้น คือรูปแบบและกระบวนการ “ NICE POLICE” มีองค์ประกอบ ที่สำคัญแบ่งออกเป็น องค์ประกอบใหญ่ 2 ส่วน ส่วนแรกคือ NICE ประกอบด้วย N (Narcotic Knowledge) เป็นส่วนที่มุ่งให้มีการศึกษาค้นคว้ารวบรวมองค์ความรู้ด้านยาเสพติด ในทุกมิติ I (Information) หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะวิธีการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ รวมถึงการวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชาเพื่อลงสู่การปฏิบัติ C (CentralCommunicationAgencies) คือ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ

¹ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ยุทธภาค 5 เป็นหน่วยงานศูนย์กลาง พัฒนาการศึกษาดำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ และ E (Education) คือให้ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจยุทธภาค 5 ดำเนินการจัดการฝึกอบรม และส่งเสริมให้ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเองในส่วนที่สอง คือ POLICE เป็นกระบวนการ หลังจากการที่ได้รับการศึกษาอบรมจากศูนย์ฝึกอบรมตำรวจยุทธภาค 5 แล้ว ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์นำองค์ความรู้ที่ได้รับลงสู่กระบวนการปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิด แสวงหาการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย P (PlanParticipate) คือ การวางแผนการทำงาน ร่วมกับทุกภาคส่วนในชุมชน O (Organize) คือ การวางระบบงาน L (Learning) คือ การดำเนินการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน I (Integrate) คือ การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันบูรณาการการทำงานร่วมกันของแต่ละภาคส่วนในชุมชน C (Connect) คือ การเชื่อมต่อเครือข่ายการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ ของชุมชน เข้ากับชุมชน อื่นๆ และสังคมภายนอก และ E (Evaluation) คือ การประเมินผล การแก้ไขปรับปรุง และการ รายงานผลการปฏิบัติ

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ กระบวนการถ่ายทอดความรู้ ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study state and problems of knowledge transfer of drugs prevention for the youth of police community relations unit; 2) to investigate factors affecting effectiveness of knowledge transfer of drugs prevention for the youth of police community relations unit; 3) to develop and evaluate the appropriateness of model and procedure of drugs prevention for the youth of police community relations unit; and 4) to formulate policy recommendations for implementing model and procedure of knowledge transfer of drugs prevention for the youth of police community relations unit. The sample group included 260 police community relations officers from 108 police stations in 8 provinces of Upper North Thailand. Research instruments were: 1) questionnaire aiming at investigating the relationship between police community relations unit and the problems of knowledge transfer of drugs prevention for the youth; 2) workshop using SWOT technique as a means to collect the data regarding strengths, weaknesses, opportunities, and threats of knowledge transfer of drugs prevention for the youth from stakeholders including police community relations officers, school administrators, teachers, parents, and community leaders.

NICE POLICE was the developed model and process in knowledge transfer of drugs prevention for the youth of community and public relations police officers under jurisdiction of Provincial Police Region 5. The model held two components, that is, NICE. As acronym, the “N” stands for Narcotic Knowledge meaning collective and multi-dimensional study of knowledge about narcotic drugs. The “I” stands for “Information” meaning bodies of knowledge,

skills, knowledge transfer methods, information from various sources, and an analysis of policies of commanding unit for practical application. The “C” stands for “Central Communication Agency” meaning the Training Centre of Provincial Police Region 5 as the central agency for developing the knowledge of Community and Public Relations Police Officers. The “E” stands for “Education” meaning the Training Centre of Provincial Police Region 5 would provide training and support for Community and Public Relations Police Officers, giving them opportunities for learning and self-development. The second component was “POLICE” referred to a process in which, after the training, Community and Public Relations Police would bring their knowledge gained from the training into practice and seek for participation from the community. The process included the “P” which stands for “Plan and Participate” meaning planning and cooperating with all sectors in the community. The “O” stands for “Organize” meaning organizing the work in systematic manner. The “L” stands for “Learning” meaning the process of knowledge transfer of drugs prevention to the youth. The “I” stands for “Integrate” meaning unity and blend all units in a unified body. The “C” stands for “Connect” meaning networking ability to connect units in the community to other communities and the outside world. The “E” stands for “Evaluation” meaning evaluating, amending, and reporting performance outcomes.

Keywords: Transfer of drugs prevention, Develop the appropriateness of model, Public relations police

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาสำคัญที่สังคมโลกกำลังเผชิญอยู่โดยมีการแพร่ระบาด และได้เชื่อมโยงก่อให้เกิดปัญหาด้านอื่นตามมาในหลายๆ ด้าน เช่น ปัญหาความมั่นคง ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านอาชญากรรม เป็นต้น และได้ส่งผลกระทบต่อระบบสังคมโดยรวมในทุกส่วนอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ในประเทศไทยก็กำลังประสบกับปัญหานี้เช่นกัน สถานการณ์ยาเสพติดของไทยที่เกิดขึ้น แต่เดิมยาเสพติดระบาดอยู่ในกลุ่มคนเฉพาะกลุ่ม ต่อมาได้ระบาดไปยังผู้ใช้แรงงานและประชาชนทั่วไปแล้วมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ มีการแพร่ระบาดไปยังสถานศึกษาในระดับต่างๆ หลากรูปลักษณะ โดยจะเห็นได้จากรายงานสภาวะสังคม ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไตรมาสที่ 1 ปี 2553-2555 ในด้านพฤติกรรมและชีวิตความเป็นอยู่ระบุว่ากลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มการเข้าไปสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น ด้านความมั่นคงสังคมระบุว่าสังคมไทยยังคงเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมที่รุนแรงขึ้น การจับกุมยาเสพติดในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 1 ปี 2553 และมีสัดส่วนคดีมากที่สุดถึง

ร้อยละ 81 ของจำนวนคดีอาญารวม ส่วนในปี 2555 พบว่า การจับกุมยาเสพติดเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 1.95 (ศูนย์อำนาจการพลั้งแผ่นดินอาชญาเสพติด ตำรวจภูธร) และปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะแพร่ระบาดไปยังกลุ่มเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ยาเสพติดที่ผลิตได้ยังมีเครือข่ายที่อาศัยพื้นที่เขตนี้เป็นทางผ่าน โดยอาศัยการคมนาคมภายในประเทศที่มีความสะดวก โดยเฉพาะการขนส่งทางบกและทางอากาศ จึงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น การลักลอบลำเลียงเฮโรอีนไปยัง อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป การลักลอบเลียงกัญชาไปกรุงเทพฯและพื้นที่ภาคใต้ แล้วใช้ทางเรือหรือส่งไปประเทศมาเลเซีย และต่อไปยังประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่น อเมริกา และในยุโรป (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)

จากการศึกษาข้อมูลเชิงลึกของรายงานและบทวิเคราะห์การดำเนินงานเครือข่ายภาคประชาชนและแก้ไขยาเสพติดพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนประจำปีงบประมาณ 2554 ระบุว่าพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นในทุกจังหวัด โดยในจังหวัดเชียงราย เยาวชนกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ ค่านิยมเรื่องเพศ และคุณภาพการศึกษาที่ไม่เหมาะสม ในจังหวัดลำพูนเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในเรื่องการมั่วสุมและใช้ยาเสพติดมากขึ้น ในจังหวัดลำปางสถานการณ์การเคลื่อนไหวในเรื่องยาเสพติดยังคงมีต่อเนื่อง

ในระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลชุดที่ผ่านมาจนถึงชุดปัจจุบันต่างก็ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ และได้ประกาศให้เป็นวาระแห่งชาติมีเป้าหมายที่จะลดระดับการแพร่ระบาดและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือ ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ประสานงานติดตามผลการดำเนินการกับส่วนต่างๆ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นอกจากมีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมปราบปราม แล้วยังมีหน้าที่ในด้านการป้องกันโดยการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการป้องกันยาเสพติด (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) หน่วยตำรวจที่รับผิดชอบในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 โดยระยะเวลาที่ผ่านมา มีการสั่งการ ทุกสถานีตำรวจในสังกัดให้มีการจัดตั้งตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันยาเสพติด และในการปฏิบัติงานถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน หัวหน้าสถานีตำรวจในสังกัดสั่งการต่อให้ตำรวจที่ได้รับการอบรมหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด Drug Abuse Resistance Education (D.A.R.E.) (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2555) ซึ่งช่วงวัยนี้เป็นช่วงวัยที่น่าจะเหมาะสมในการได้รับการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติด การวิจัยครั้งนี้จึงสนใจที่จะเลือกพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ในเยาวชนที่มีอายุ 12-15 ปี หากเยาวชนในวัยนี้ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในแง่มุมที่เหมาะสม มีการสร้างความตระหนัก และความรู้ในเชิงทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี ก็จะเป็นกลไกสำคัญในการที่จะขับเคลื่อน และส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย

จึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางการทำงานให้ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ใช้เป็นแนวทางในการถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันยาเสพติดให้กับเยาวชน อันจะเป็นประโยชน์ในการ ใช้เป็นแนวทาง หรือเครื่องมือในการบรรเทาหรือแก้ไข ปัญหายาเสพติด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5
2. เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5
4. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์

สมมติฐานการวิจัย

มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจภูธรภาค 5

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ไปใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์สังกัดตำรวจภูธรภาค 5 จำนวน 765 นาย โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างที่มีค่าใกล้เคียงตารางของ KreJcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 260 นาย

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 8 จังหวัด ๆ ละ 1 นาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองผู้นำชุมชน ที่เคยรับรู้และเคยเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ฝ่ายละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการพัฒนาสังคม ด้านรูปแบบและกระบวนการด้านการจัดการ ด้านบริหารธุรกิจ ด้านการจัดการ ด้านการบริหารสถาบันศึกษาดำรง ด้านวิชาการ ดำรง ด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมชุมชน ด้านตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ จำนวน 10 ท่านได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพและปัญหา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้ เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านหน่วยงาน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งอาศัยแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert, 1961; อ้างอิงจาก ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536: 156-159) แบ่งเป็น 5 ระดับโดยเรียงจาก น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ บุคลิกภาพเจตคติต่อการทำงานด้านการถ่ายทอดความรู้ความสามารถในการแสวงหาการมีส่วนร่วมบรรยากาศในการทำงานการส่งเสริมสนับสนุนความมั่นคงความก้าวหน้าในงานนโยบายของหน่วยงานและคุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอด

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ในเรื่องการป้องกันยาเสพติด ด้านเทคนิคและวิธีการ ด้านการใช้สื่อในการถ่ายทอด ด้านการวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจภูธรภาค 5 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายแสดงแก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพและปัญหา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจภูธรภาค 5 ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลในเชิงปริมาณมาเป็นฐานข้อมูลในการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยใช้เทคนิค SWOT เพื่อสร้างรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจภูธรภาค 5 ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 พบว่า

1.1 ด้านบุคลากร ในประเด็น ความไม่เหมาะสมของกระบวนการสรรหาตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ความไม่ชัดเจนของการวางแผนพัฒนาตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ให้มีความรู้และทักษะการถ่ายทอดความรู้

1.2 ด้านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ในประเด็น การใช้เทคนิควิธีการถ่ายทอดไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่ถ่ายทอดความรู้กิจกรรมการถ่ายทอดไม่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

1.3 ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในประเด็น อาคารสถานที่ในถ่ายทอดความรู้ไม่เพียงพอบรรยากาศการถ่ายทอดความรู้ไม่เหมาะสม เช่น แสงสว่างไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวน

1.4 ด้านการวัดและการประเมินผล ในประเด็น การวัดและประเมินผล การถ่ายทอดไม่เป็นไปตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหน่วยงาน เกณฑ์การวัดและประเมินผล การถ่ายทอดให้เยาวชนไม่ชัดเจน

1.5 ด้านหน่วยงาน ในประเด็น นโยบายหน่วยงานเกี่ยวกับการทำงานถ่ายทอดความรู้ไม่ชัดเจนและการกำหนดขอบเขตภาระงานของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ไม่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

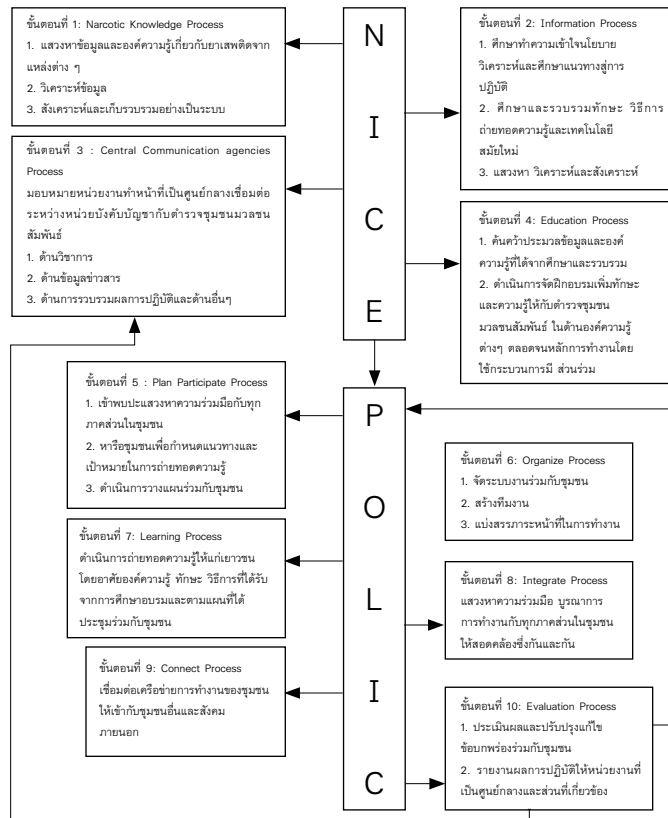
2. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 พบว่า คุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอดบุคลิกภาพของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการส่งเสริมสนับสนุนสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนโยบายของหน่วยงานและบรรยากาศการทำงานสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกัน

ยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ร้อยละ 53.10 (QUOTE=.531) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ คุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอด (Beta=.373) หมายความว่า คุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอดสามารถทำนายประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนสูงกว่าตัวแปรอื่น

การพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจภูธรภาค 5

รูปแบบถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 คือ NICE POLICE ซึ่งประกอบด้วยตัวอักษรย่อภาษาอังกฤษจำนวน 10 ตัว ซึ่งสามารถอธิบายความหมาย ประกอบแนวคิด หลักการ สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

N =NarcoticKnowledge หมายถึง องค์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด อันได้แก่ ข้อมูลเรื่องยาเสพติดทั่วไป ผลกระทบในด้านต่าง ๆ สถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติดในอนาคต

I =Informationหมายถึง ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องงานด้านการถ่ายทอดความรู้

C ย่อมาจาก CentralCommunicationAgenciesหมายถึง การแต่งตั้งให้ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อระหว่างตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์กับหน่วยงานบังคับบัญชา

E =Education หมายถึง การที่ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 นำมาถ่ายทอดและพัฒนาตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ให้มีองค์ความรู้ในเรื่องยาเสพติด บุคลิกลักษณะ ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่ดี

P =PlanParticipateหมายถึง ในการทำงานด้านการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดเยาวชน ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์สามารถแสวงหาความร่วมมือในการหารือขอคำปรึกษาและร่วมกันวางแผนการทำงานโดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนได้

O =Organize หมายถึง การจัดตั้งทีมงานตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ที่อาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน

L =Learning หมายถึง ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ นำองค์ความรู้ เทคนิค วิธีการแนวคิด หลักการ ที่ได้จากการศึกษาอบรม ไปการดำเนินการถ่ายทอดความรู้หรือให้เกิดการเรียนรู้

I =Integrate หมายถึง การทำงานด้านการถ่ายทอดความรู้ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ต้องอาศัยแรงช่วยเหลือเกื้อหนุนและการบูรณาการทำงานเข้ากับทุกภาคส่วนในชุมชน

C =Connect หมายถึง เมื่อมีการทำงานด้านการถ่ายทอดความรู้ในแต่ละชุมชนแล้วตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ดำเนินการสร้างเครือข่ายการเชื่อมโยงเชื่อมต่อกับชุมชนอื่น

E =Evaluation หมายถึง การประเมินผล การรายงานผลการปฏิบัติ และการปรับปรุงแก้ไข เมื่อตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ถ่ายทอดความรู้เสร็จสิ้นแล้ว

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยสภาพปัญหาการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5ที่พบคือ

1.1 ด้านบุคลากร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ให้มีความรู้ และทักษะการถ่ายทอดความรู้ และความไม่เพียงพอเหมาะสมของจำนวนตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์กับจำนวนเยาวชนในพื้นที่

สอดคล้องกับ อารุง จันทวานิช (2543: 85-86) กล่าวว่า คุณภาพของผู้ถ่ายทอดความรู้บ่งบอกถึงคุณภาพของผู้รับ การถ่ายทอดความรู้ ควรมีการพัฒนาตำราชุมชนมวลชนสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ

1.2 ด้านหน่วยงาน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดหน้าทำการงานของตำราชุมชนมวลชนสัมพันธ์ขาดความเหมาะสมขาดการสนับสนุนให้ตำราชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ทำการค้นคว้า การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมรวมทั้งการสนับสนุนด้านความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานยังไม่เพียงพอสอดคล้องกับอนันต์ ห่วงสายทอง (2545: 55) ที่ได้ศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองกำกับการ 2 กองตำรวจน้ำ พบว่า ขวัญและกำลังใจประกอบด้วยความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชา ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ความเพียงพอของรายได้และสวัสดิการ มีความสัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจของข้าราชการตำรวจ

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 พบว่า คุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอดสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพ การถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าพยากรณ์สูงสุด แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอดสามารถทำนายประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนสูงกว่าตัวแปรอื่นคือ ถ้าผู้รับการถ่ายทอดมีคุณลักษณะที่เหมาะสม เช่น มีความสามารถอ่าน เขียนได้ มีความตั้งใจจริงที่จะรับความรู้ เป็นต้นสอดคล้องกับสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2542: 78) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นจะเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่อจะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จมีจุดมุ่งหมายในชีวิตมีความรับผิดชอบและมีความคิดริเริ่ม

บุคลิกภาพของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ถ้าตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์มีบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้ การถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ภาค 5 มีประสิทธิภาพสูง สอดคล้องกับ สุพจน์ คงยืน (2544: 29-30) พบว่า บุคลิกภาพของผู้ถ่ายทอดความรู้จะทำหน้าที่เป็น ผู้ถ่ายทอดความรู้ ที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

การส่งเสริมสนับสนุนสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชน ของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การส่งเสริมให้ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ได้รับการศึกษาอบรม การให้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสมการมีโอกาสในการแสดงออกและการได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอส่งผลต่อการถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนมาก

3. รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 ที่พัฒนาขึ้นในชื่อของ NICE POLICE

จะเห็นว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปแบบ และสามารถทำให้ การดำเนินการบรรลุเป้าหมายไปได้เป็นอย่างดี โดยแบ่งออกเป็น องค์ประกอบใหญ่ 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ NICE ประกอบด้วยสัญลักษณ์อักษร N (Narcoticknowledge) และส่วนที่สอง คือ POLICE เป็นกระบวนการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ตำรวจภูธรภาค 5 ควรแต่งตั้งคณะศึกษาวิเคราะห์รูปแบบและกระบวนการซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ผู้บัญชาการหรือผู้แทนตำรวจภูธรภาค 5 ผู้บังคับการและรองผู้บังคับการศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านยาเสพติด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการ อาจารย์ประจำศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เป็นกรรมการ โดยแต่งตั้งอาจารย์ 1 คน เป็นกรรมการและเลขาธิการศึกษาวิเคราะห์ ดำเนินการศึกษา และวางแผนทางปฏิบัติตามรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 NICE POLICE

1.2 ตำรวจภูธรภาค 5 ควรมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ให้มีอำนาจ เป็นหน่วยงานศูนย์กลางด้านวิชาการเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านการศึกษานโยบาย และข้อมูลข่าวสาร ด้านการรวบรวมผลการปฏิบัติและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้มีหน่วยงานกลางในการติดต่อประสานการดำเนินการตามรูปแบบและกระบวนการ NICE POLICE

1.3 ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางของรูปแบบและกระบวนการ NICE POLICE เพื่อให้เกิดผลสำเร็จควรแต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ผู้บังคับการ รองผู้บังคับการ ผู้กำกับการทุกฝ่าย อาจารย์ประจำทุกคนเป็นกรรมการ โดยแต่งตั้งอาจารย์ประจำ 1 คน เป็นกรรมการและเลขาธิการทำงาน

1.4 คณะทำงานควร ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ของรูปแบบกระบวนการอย่างครบถ้วน และควรเร่งรัดพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ให้สามารถรองรับการปฏิบัติกรรูปแบบและกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ควรนำรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 NICE POLICE ประยุกต์ใช้กับงานด้านอื่นๆ ของตำรวจภูธรภาค 5

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามโดยใช้การวิจัยเชิงประเมินผลตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องหลังจากดำเนินการตามรูปแบบและกระบวนการกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 NICE POLICE เพื่อพัฒนา ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยพัฒนาศักยภาพศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เพื่อรองรับการนำรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 NICE POLICE ไปใช้ และการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามแนวทาง การปฏิรูปการศึกษาสากล

2.3 ควรมีการวิจัยพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในงาราชการของอาจารย์ประจำศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรองรับนโยบาย และยุทธศาสตร์ การปฏิรูปแนวใหม่

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติตามรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 NICE POLICE เพื่อประโยชน์ในการประเมินผล และการแก้ไขปรับปรุงแนวทางดำเนินการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2536). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2555). **สถานการณ์ยาเสพติดภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด**. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2555, จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด: ([http://www.oncb.go.th / document/p1-problem.html](http://www.oncb.go.th/document/p1-problem.html).)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **รายงานสภาวะสังคม**. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2555, จากสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ: (<http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395>.)
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, (http://nccde.oncb.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=87&Itemid=79, 2555)
- สุพจน์ คงยืน. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามองค์ประกอบในการสอนของครูวิทยาศาสตร์กับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานี**. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจากฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLis Digital Collection.
- สุวัฒน์วัฒนาวงศ์. (2542). **การวิจัยและประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อนันต์ ห่วงสายทอง. (2545). **ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการ 2 กองตำรวจน้ำ**. กรุงเทพฯ: มปป. (อัดสำเนา).
- อำรุง จันทวานิช. (2543). **แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.